

ANIELA FLORKIEWICZ

WMBP w Elblągu Filia w Iławie

TAKIE RZECZYPOSPOLITE BĘDĄ, JAKIE ICH MŁODZIEŻY CHOWANIE

55 lat pracy na rzecz w środowiska oświatowego powiatu iławskiego

W marcu 1951 roku w Iławie rozpoczęła działalność księgownia nauczycielska. Placówka ta była drugą z osiemnastu powstałych w pierwszej połowie lat pięćdziesiątych w województwie olsztyńskim bibliotek terenowych tego typu.

Organizowanie iławskiej biblioteki pedagogicznej powierzono Izabeli Rogalskiej, nauczycielce języka polskiego Szkoły Podstawowej nr 1 w Iławie. Nad dalszym rozwojem placówki czuwali kolejni jej kierownicy: Maria Jankowska, Zofia Frays, Janina Szymczyk, Wiesława Mrozowska, Krystyna Rychlik, Teresa Górską, Agata Kobiś, Edward Bojko i Urszula Jabłońska.

Przez wiele lat iławska księgownia nauczycielska nie posiadała stałej siedziby. Pierwsze **lokum biblioteki** stanowił mały pokój, przydzielony gościnnie przez Szkołę Podstawową nr 1, skąd wkrótce przeniesiono ją do zimnego i ciemnego pomieszczenia w starej kamienicy w centrum miasta. W 1956 r. zbiory umieszczono w lokalu Zarządu Oddziału Powiatowego ZNP, a cztery lata później w jednym z pomieszczeń iławskiego kina. W roku 1975, w wyniku usilnych starań ówczesnej kierowniczkę biblioteki, Teresy Górskiej, oraz kierownika administracyjnego iławskich szkół, Hieronima Baczewskiego, placówka otrzymała własny piętrowy budynek przy ul. Kościuszki 33A, w którym mieści się do dnia dzisiejszego.

Podstawę **księgozbioru** w 1951 r. stanowiło 297 publikacji przekazanych bibliotece po byłym iławskim Inspektoracie Szkolnym. Ten skromny ilościowo i treściowo zasób powiększał się w latach 50. głównie dzięki przydziałom przekazywanym przez Pedagogiczną Bibliotekę Wojewódzką w Olsztynie. W latach 60., 70. i 80. nastąpił znaczący rozwój wielkości i jakości zbiorów dzięki zapewnieniu bibliotece środków na zakupy własne. Zbiory powiększały się wówczas nawet o ok. 2 tys. nabytków rocznie. Biblioteka prenumerowała ponad 100 tytułów czasopism. Od lat 90. występuje spowolnienie rozwoju zbiorów. Nastąpił drastyczny spadek funduszy na zakupy książek, materiałów audiowizualnych i prenumeratę czasopism. Zmianie uległa także struktura wprowadzanych do zbiorów nowości.

W roku 2005 biblioteka pedagogiczna w Iławie udostępniała 25883 wydawnictwa zwarte, 2399 roczników czasopism oraz 710 jednostek materiałów audiowizualnych - taśm magnetofonowych, kaset wideo, dyskietek komputerowych i CD-ROM-ów. Literatura pedagogiczna i pokrewna stanowi obecnie ok. 37% całości zbiorów, literatura piękna ok. 10%, publikacje społeczno-polityczne ok. 4%. Prawie połowę zasobu - 49% - stanowi literatura z pozostałych dziedzin wiedzy.

W pierwszym roku działalności biblioteki jej **czytelnikami** było zaledwie 16 osób - nauczyciele oraz

studenci kierunków pedagogicznych. Do początku lat dziewięćdziesiątych te kategorie użytkowników stanowiły ok. 75 % wszystkich czytelników. W ostatnim piętnastoleciu wzrosła liczba czytelników studentów kierunków niepedagogicznych. W roku 2005 biblioteka pedagogiczna w Iławie obsłużyła 1733 czytelników (nauczycieli, studentów, pracowników oświaty i kultury, uczniów klas maturalnych, osoby doksztalcające się), którym wypożyczono 17022 materiały biblioteczne.

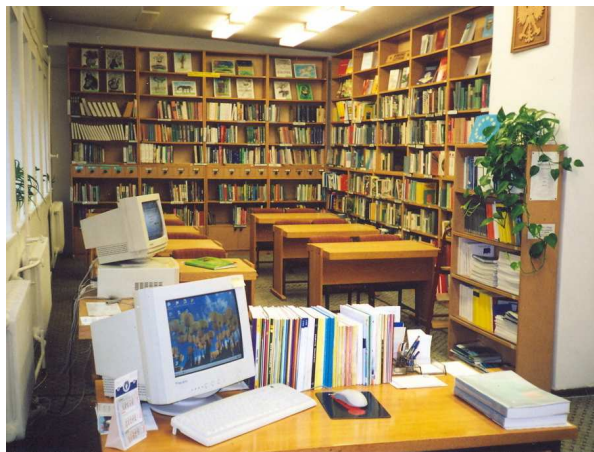
Biblioteka w Iławie traktowała zawsze **działalność informacyjną** jako jedno z priorytetowych zadań. Warunki lokalowe placówki od 1975 roku umożliwiły zorganizowanie jednego z najbogatszych filialnych księgozbiorów podręcznych, liczącego na pocz. XXI w. ok. 3 tys. woluminów. Czytelnicy, oprócz katalogu alfabetycznego i rzeczowego wszystkich zbiorów, od wielu lat mają do dyspozycji odrębne katalogi: wydawnictw zwartych czytelnicy, czasopism, nowości, przedmiotowy zbiorów audiowizualnych oraz, oparte na księgo-zbiorach nauczycielskich iławskich szkół, katalogi centralne: publikacji z zakresu pedagogiki i nauk pokrewnych i wideokaset. Szczególną uwagę czytelników cieszyły się zawsze, prowadzone z dużą pieczołowitością, kartoteki zagadnieniowe: pedagogiczna, bibliotekoznawcza, literacka oraz kartoteki osobowe: nieliteracka i nauczycieli-nowatorów.

Wszelkie działania środowiskowe iławskiej biblioteki pedagogicznej w przeważającej większości skierowane są do nauczycieli i wychowawców. Szkoły i placówki oświatowe systematycznie otrzymują zestawienia nowości, wykazy tytułów zaprenumerowanych w danym roku czasopism, zestawienia bibliograficzne literatury odpowiadające aktualnym potrzebom nauczycieli realizujących zadania dydaktyczno-wychowawcze szkoły. Bibliotekarze uczestniczą w posiedzeniach rad pedagogicznych i konferencjach nauczycielskich, podczas których dokonują przeglądów najnowszej literatury. Biblioteka iławska wspiera nauczycieli bibliotekarzy szkolnych powiatu w rozwiązywaniu merytorycznych problemów ich pracy organizując różnorodne tematycznie warsztaty szkoleniowe.

W latach 80. i 90. biblioteka organizowała wystawy popularyzujące dorobek iławskich nauczycieli, połączone z konkursem na najciekawszą pomoc dydaktyczną. Młodzi adepci zawodu nauczycielskiego uczestniczyli w spotkaniach „Rola biblioteki pedagogicznej w starcie zawodowym nauczyciela”. Ważnymi imprezami są coroczne sejmiki bibliotekarskie poświęcone aktualnym problemom środowiska oświatowego oraz zagadnieniom dotyczącym pracy bibliotek szkolnych i pedagogicznych.

Działalność środowiskowa iławskiej placówki to także zajęcia z młodzieżą szkolną, mające na celu zaznajomienie z biblioteką specjalną, jej warsztatem informacyjnym, metodami sporządzania notatek i bibliografii.

Od 2000 r. iławska biblioteka pedagogiczna jest filią Warmińsko-Mazurskiej Biblioteki Pedagogicznej w Elblągu. Iławska placówka znacznie powiększyła zasięg swego działania – obsługuje gminy iławską, lubawską, suską, kisielicką i zalewską. Przeprowadzone w ostatnich latach remonty korzystnie wpłynęły na wygląd biblioteki oraz umożliwiły automatyzację procesów bibliotecznych. Od początku 2004 prowadzone jest komputerowe wypożyczanie książek. Trwają prace nad skomputeryzowaniem informacji o zbiorach biblioteki. W 2006 r. oddano do użytku czytelników Internetowe Centrum Informacji Multimedialnej.

Na przestrzeni minionego półwiecza biblioteka pedagogiczna w Hławie stała się cenioną instytucją oświatową rejonu – jedno z najważniejszych miejsc w procesie samokształcenia oraz doskonalenia zawodowego nauczycieli, teren wymiany doświadczeń nauczycieli bibliotekarzy oraz najczęściej odwiedzana przez studentów księżnicą na terenie powiatu .